

— Мана президентран парне пулатъ-и?

Чѐмпѐр тӑрӑхӑн губернаторѐ Сергей Морозов «5» паллӑсемпе вѐренекеп школ ачисене 100 тенкѐ парать.

Сак хышар пирӑн пата та ситрѐ. Сӑлрех асӑнӑ регион хуҗи сакӑн пек

«5» ПАЛЛАН ХАКӐ

хавхалантарни ачасене тирпейлӑрех пулма, киле панӑ ӗҗсене тӑплӑн пурнӑҗлама, уроксене пӑр сиктермесӑр сӑреме хистӑ тесе шутлатъ. Анчах та лайӑх вѐренекепем губернатор парнини сивлеккӑн йышӑнчӑҗ теген сасхура та пур. 100 тенкӑе классташ хӗрачана кинона илсе каяймӑн-җке!

Пӑрремӑш сур сӑлта «5» паллӑсемпе кӑна вѐреннӑ ачасене кӑна 100 тенкӑ лекнӑ. «4» паллӑсемпе вѐренекепсене пӑр пус та паман. Тавсӑруллӑ ачасем хӑйсеп вѐренӑри ситӑнӑвӑсем уйӑхра 20 тенкӑе хаклашине шутласа кӑларнӑ. Пӑр кунра Чѐмпѐр тӑрӑхӑн отличникӑсем 67 пус «ӗҗлесе» илӑҗсӑ. Тегӑр кӑсӑклӑ хышар. Ситес вӑхӑтра /тепӑр сур сӑлта/ губернатор парни 200 тенкӑе таплатӑ. Ачасем ун виҗише кӑна кӑмӑлсӑр. Губернатор паян школ ачи пулнӑ пулсан, вӑл сак укҗана та илме пултарайман пулӑҗчӑ. Ара, паянхи губернаторӑн аттестатӑнче тӑватӑ «3» паллӑ.

Вѐренӑре пултаруллисене чыслани ыра йӑлана кӑрсе кайрӑ ӗнтӑ. Мал-

тан «Хисеп хуҗӑсемпе» сӑрлахнӑ пулсан, паянхи тӑре-шарасем тем те пӑр шутласа кӑлараҗсӑ. Калӑпӑр, Саранск хулинчи 23 номерлӑ гимвизире урокра илнӑ кашни «5» паллӑ сгущенка банкипе таплаташъ. Шкул ачисене ыраӑнти консерва завочӑ җапла майпа вѐренме хистет. Сгущенка йӑлӑхтарса ситерсен сӑмӑс пӑрҗа е аш консерви пана шутласа хуӑнӑ. Воронеж облаҗнче отличниксене банансемпе мандаринсем, Красноярскри школ ачисене супермаркетсене җупа-җупс, Чѐмпѐрти хӑш-пӑр школсене җӑтпе тивӑҗтерӑҗсӑ.

Пенза тӑрӑхӑ тата ытларах тӑлӑнтерет. Кивӑ Степаново вӑтам школӑнче педагогсемпе вѐренекепем хушшинче услам вӑҗланатъ. Шкул картишӑнче вӑсен пысӑк пахча. Пахча сӑмӑҗсӑсене сутнӑ укҗана лайӑх вѐренекепсене парасӑҗ. Шкулти валюта курсӑ — «5» паллӑшӑн 30 тенкӑ.

Раҗсейри прессӑна
Дима Иванов тишкернӑ

ЭНШТЕЙНСӑР ТА ПУРӑНМАПУЛАТЬ

Суркунне. Хӑвел хӑртсе пӑхма тытӑнчӑ. Сак паллӑсем хӑру тапхӑр сывхаршине систереҗсӑ. Систереҗсӑ кӑна мар, хӑратаҗсӑ те. Мӑншӑн тесен цах пӑрлӑхлӑ патшалӑх экзаменӑсем пусланаҗсӑ.

Паянхи куна илес пулсан ЕГӑ — патшалӑх шайӑнчи эксперимент шутланатъ. Унна Раҗсейри 70 процента яхӑн школ усӑ куратъ. Патшалӑх Думин депутатӑсем пӑлтернӑ тӑрӑх, 2009-мӑш сӑлта ЕГӑ Раҗсейӑн кашни школӑнчех иртӑ, ӑна вӑсем саккунпа сирӑплетсе хурӑҗ. Ку пӑр енчен — вӑхӑт ытти. Ялти, укҗа-тенкӑ сителӑксӑр җемьесенчи ачасем Мускаври, Санкт-Петербургрӑ тата ытти паллӑ вѐренӑ заведенийӑсенче ӑс пухма пултарасӑҗ. Пӑлтерхи статистика цифрисене илес пулсан ЕГӑ пӑтӑмлетӑвӑсене шута илсе 500 пин абитуриент студент пулса тӑнӑ, вӑсенчен 35 процент — пӑҗӑх хуласенчен, 26 процент — ялсенчен килнӑ. Эшпин, пӑрлӑхлӑ патшалӑх экзаменӑ ялти пӑҗӑк школсене вѐренекеп ачасене те Мускавра пӑлӑ илме майсем туса паратъ. Савӑнпа та ЕГӑне ырламалла кӑна.

Халӑ ЕГӑ проблемине тепӑр енчен тишкерер. Кашни школтах тенӑ пек «вундеркинд» е сав тери пултаруллӑ ачасем пур. Вӑсем е сӑлгалӑк сурӑра вулама вѐреннӑ, е 9-мӑш класра 11-мӑш класӑн программине вѐренсе пӑтернӑ. Пӑтӑмӑшле каласан, школти ытти ачасенчен палӑрмаллӑх уйрӑлса тӑрасӑҗ. Сакӑн пек ачасем җылай җухне пӑр енлӑн аталанаҗсӑ. Хӑш-пӑрисем, тӑслӑхрен, литературӑна кӑмӑллаҗсӑ. Сав вӑхӑтрах математикӑпа «иккӑсем» ӑшӑнчен ишсе тухаймасӑҗ. Тегрисем, физикӑпа математика ӑсчахӑсем пек, пысӑк ситӑнӑсем тӑваҗсӑ, анчах та сочиненисене кашни сӑмахрах темисешер йӑнӑш ярасӑҗ. Тӑлӑнмелле! Сакӑн пек школ ачисемпе ЕГӑне мӑнле шайлаштармалла? Ку кӑна та мар. Виҗӑмӑшсен вара, «вундеркинд» мarrisен, мӑн тумалла? Вӑсен ниӑш предметра та ситӑнӑсем сук, пулма та пултараймасть, мӑншӑн тесен вӑсене Турӑ ылтӑн җӑресӑр пуҗне нимӑн те паман. Вӑт хушӑшлӑр. Кам тӑрес, кам тӑрес мар?

КУТАМКА? МӐН ВӑЛ?

Эсир кутамка сӑнчен асӑнсан җапла ытма пултарӑ сиртен Швецирӑ школ ачи.

Швецирӑ ачасем портфелсемпе пачах та усӑ курмасӑҗ. Кирлӑ мар. Ачасене 8-мӑш класа ситиччен килти ӗҗсем памаҗсӑ. Кашнин школ хатӑрӑсем валли сӑрапа питӑрӑнекеп шкаф пур. Килти ӗҗсене аслӑ классем тӑваҗсӑ. Анчах та вӑсен калӑпӑшӑ пӑҗӑк. Хул хушшине пӑр-ик кӑнеке хӑстерсен те юратъ.

Швед ачисен майсӑр партӑсем хушшинче ларса курпун та тухма пултараймасть. Кӑҗӑн классен школти сӑтел-пукашне сӑллӑшпе те, тайлӑкпа та хӑвна меллӑ майлаштарма пулатъ. Аслӑ классенче кӑна, шӑмӑсем сирӑплен-

се ситсен, партӑсем стандартлӑ. Швед школсене тӑнтеренӑ вӑл — ачасен кӑнтӑрлахи апачӑ тӑлевсӑр пулни. Патшалӑхан апат-сӑмӑҗ институтчӑ школсем валли ятарлӑ апат-сӑмӑҗ стандартсене тӑе хурса кашни школ хӑйне валли меню сирӑплетет. Весене кашни эрнерех тӑрлӑ хаҗатсенче пичетлӑҗсӑ. Шкул укҗа-тенкӑрен хӑсӑк пулӑран менюра сӑр улми, макарон, аш тӑфтелсем, пӑсӑрнӑ ӑштӑнӑ колбаса! Ачасем вӑри яшка пачах та сӑмӑҗсӑ. Вӑсен рационӑнчи тӑе апатсенчен пӑри — җипсӑсемпе газировка.

КӑНТӑРЛАХИ АПАТ ИНТЕРНЕТ УРЛӑ

Германири школ ачисем малтанласа кӑнтӑрлахи комплекслӑ апата 3 вариантран Интернет урлӑ суйлама пултарасӑҗ.

Столовӑйӑнчи апат 4 евроран хакла мар. ыраӑнти виҗесем тӑрӑх, йӑнӑ хак Федераци бюджетӑнче дотацисем пулнипе сыхӑннӑ. Аудиторисенчи

сӑтелсене ачасем аманасран савра кӑҗеслӑ тунӑ.

Вӑсем ачасемпе пӑрле «усӑҗсӑ». Сӑтел-пукаш ӑлкисене ортопеди тата эргономика специалисчӑсемпе канашласа тунӑ.

Германири школ ачисем сӑн сурӑма тӑрӑ тытма пулӑшакан ранецсемпе сурӑҗсӑ.